

Cekos In Ekspert

Na osnovu člana 30. stav 1. tačka 5) Zakona o nauci i istraživanjima ("Službeni glasnik RS", broj 49/19),  
Ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja donosi

# PRAVILNIK O STICANJU ISTRAŽIVAČKIH I NAUČNIH ZVANJA

(Sl. glasnik RS br. 159/20 , 14/23 )

Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 14/23 koje su u primeni od 21/02/2023  
(izmene u čl.: 19 , 23 ).

## I. UVODNE ODREDBE

### Član 1.

Ovim pravilnikom bliže se uređuje postupak sticanja istraživačkih i naučnih zvanja, postupak reizbora u zvanje, kao i način vrednovanja kvaliteta naučnih rezultata, i kvantitativnog iskazivanja naučnoistraživačkih rezultata istraživača.

### Član 2.

Pravo na sticanje istraživačkih i naučnih zvanja kao i na reizbor u zvanje imaju sva lica koja ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost (u daljem tekstu: Zakon) i ovim pravilnikom, kao i nastavnici i saradnici visokoškolskih ustanova.

### Član 3.

- (1) Odluku o sticanju naučnog zvanja naučni saradnik, odnosno odluku o reizboru u ovo naučno zvanje, donose odgovarajući matični naučni odbori, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.
- (2) Odluku o sticanju naučnih zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik, odnosno odluku o reizboru u zvanje viši naučni saradnik, donosi Komisija za sticanje naučnih zvanja, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.
- (3) Sastavni deo ovog pravilnika čine:
  - 1) Elementi za kvalitativnu ocenu naučnog doprinosa kandidata - Prilog 1 ;
  - 2) Razvrstavanje i način navođenja naučnoistraživačkih rezultata - Prilog 2 ;
  - 3) Vrsta i kvantifikacija individualnih naučnoistraživačkih rezultata - Prilog 3 ;
  - 4) Minimalni kvantitativni zahtevi potrebni za sticanje pojedinačnih naučnih zvanja odnosno za reizbor u naučno zvanje - Prilog 4 ;
  - 5) Nacrt rezimea i elektronska verzija rezimea, odnosno sažetog izveštaja o kandidatu - Prilog 5 .
- (4) Komisija za sticanje naučnih zvanja donosi odluku o sticanju naučnog zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik, odnosno odluku o reizboru u naučno zvanje viši naučni saradnik, nakon pribavljenog mišljenja odgovarajućeg matičnog naučnog odbora.
- (5) Prilozi iz stava 2. ovog člana odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

## II. ISTRAŽIVAČKA I NAUČNA ZVANJA ISTRAŽIVAČA

## **Definicija istraživača**

### **Član 4.**

Poslove naučnoistraživačke delatnosti obavljaju lica koja ispunjavaju uslove propisane Zakonom, kao i nastavnici i saradnici visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: istraživači).

### **Član 5.**

Istraživač, u smislu Zakona, jeste lice sa najmanje visokom stručnom spremom, odnosno sa najmanje završenim osnovnim akademskim studijama, koje radi na naučnoistraživačkim i razvojnim poslovima i koje je izabранo u zvanje, u skladu sa Zakonom.

### **Član 6.**

(1) U zavisnosti od ostvarenih rezultata u naučnoistraživačkom radu, kandidat može, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom, steći istraživačko zvanje: istraživač - pripravnik i istraživač - saradnik i naučno zvanje: naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savetnik.

(2) Naučna zvanja su izborna i stiču se u postupku propisanim Zakonom i ovim pravilnikom.

### **Istraživačka zvanja**

#### **Član 7.**

Zvanje istraživač - pripravnik stiče kandidat koji ima završen drugi stepen akademskih studija koji mu omogućava upis na doktorske akademske studije, sa prosečnom ocenom najmanje osam (8,00) i ima upisane doktorske studije. Najmanja prosečna ocena mora se ostvariti na svakom od prethodnih stepena odnosno nivoa studija pojedinačno.

#### **Član 8.**

Zvanje istraživač - saradnik može steći kandidat koji je u statusu studenta doktorskih akademskih studija, koji ima prijavljenu temu doktorske disertacije, a koji je prethodne stepene studija završio sa prosečnom ocenom najmanje osam (8,00), koji se bavi naučnoistraživačkim radom i ima bar jedan objavljen recenziran naučni rad, a da ranije nije bio biran u zvanje istraživač - saradnik. Najmanja prosečna ocena mora se ostvariti na svakom od prethodnih stepena odnosno nivoa studija pojedinačno.

### **Naučna zvanja**

#### **Član 9.**

Zvanje naučni saradnik može steći kandidat koji ima akademski naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate saglasno članu 76. stav 5. Zakona i kriterijumima propisanih ovim pravilnikom, a koji svojim ukupnim naučnim radom pokazuje da je sposoban za samostalan naučnoistraživački rad.

#### **Član 10.**

Zvanje viši naučni saradnik može steći kandidat koji ima akademski, naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate saglasno članu 76. stav 6. Zakona i kriterijumima propisanih

ovim pravilnikom, a koji ukupnim naučnim radom i kvalitetom naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju odgovarajuće naučne oblasti.

### **Član 11.**

Zvanje naučni savetnik može steći kandidat koji ima akademski naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate saglasno članu 76. stav 7. Zakona i kriterijumima propisanih ovim pravilnikom, a koji je kvalitetom naučnoistraživačkog rada ostvario značajan uticaj na razvoj odgovarajuće naučne oblasti.

## **III. POSTUPAK IZBORA U ISTRAŽIVAČKA I NAUČNA ZVANJA**

### **Pravo podnošenja zahteva za sticanje istraživačkih i naučnih zvanja**

### **Član 12.**

(1) Svako lice koje smatra da ispunjava uslove propisane zakonom može podneti zahtev naučnoistraživačkoj organizaciji koja ima kompetentno naučno, odnosno nastavno-naučno veće za utvrđivanje predloga za sticanje istraživačkog ili naučnog zvanja, a istraživači zaposleni u institutu ili na fakultetu zahtev podnose isključivo tom institutu ili fakultetu. Izuzetno, istraživač može podneti zahtev i drugom institutu, odnosno fakultetu, ako institut, odnosno fakultet gde je istraživač zaposlen nema kompetentno naučno, odnosno nastavno-naučno veće za oblast kandidata, uz obrazloženo mišljenje naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća instituta ili fakulteta gde je istraživač zaposlen.

(2) Postupak za izbor u istraživačko, odnosno naučno zvanje pokreće naučno veće, odnosno nastavno-naučno veće u naučnoistraživačkoj organizaciji u kojoj je kandidat za izbor u zvanje zaposlen.

(3) Zahtev za sticanje istraživačkog, odnosno naučnog zvanja može podneti i lice koje u momentu podnošenja zahteva nije zaposleno u naučnoistraživačkoj organizaciji.

### **Član 13.**

Postupak izbora u istraživačko, odnosno naučno zvanje pokreće se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva za izbor u zvanje, u skladu sa Zakonom.

### **Postupak izbora u istraživačka zvanja**

### **Član 14.**

(1) Radi sprovođenja postupka za sticanje zvanja istraživač-pripravnik naučno veće, odnosno nastavno-naučno veće, utvrđuje ispunjenost uslova za izbor u zvanje istraživač-pripravnik.

(2) Radi sprovođenja postupka za sticanje zvanja istraživač-saradnik naučno veće, odnosno nastavno-naučno veće prilikom pokretanja postupka za izbor u zvanje, obrazuje komisiju od najmanje tri člana koji imaju naučno odnosno nastavno zvanje u naučnoj oblasti u kojoj kandidat stiče zvanje.

(3) Za izbor u zvanje istraživač - saradnik, komisija je dužna da u roku od 30 dana od dana kada je obrazovana podnese naučnom veću, odnosno nastavno-naučnom veću izveštaj.

### **Član 15.**

(1) Zahtev za izbor u zvanje istraživač - pripravnik sadrži: ime i prezime kandidata, osnovne biografske podatke, dokaz o upisanim doktorskim studijama i dokaz o završenom drugom stepenu akademskih studija u skladu sa članom 7. ovog pravilnika.

(2) Izveštaj komisije za izbor u zvanje istraživač-saradnik sadrži: ime i prezime kandidata, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu stručnog i naučnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje istraživačkog zvanja, kao i predlog naučnom veću, odnosno nastavno-naučnom veću za odlučivanje.

(3) Izveštaj komisije za izbor u zvanje istraživač - saradnik učiniće se dostupnim javnosti na način utvrđen opštim aktom naučnoistraživačke organizacije, najmanje 30 dana pre donošenja odluke naučnog veća, odnosno nastavno-naučnog veća.

### **Član 16.**

(1) Odluku o izboru u zvanje istraživač - pripravnik donosi naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije većinom od ukupnog broja svojih članova na istoj sednici na kojoj se zahtev razmatra.

(2) Odluku o izboru u zvanje istraživač - saradnik donosi naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije, većinom od ukupnog broja svojih članova u roku od 90 dana od dana kada je pokrenut postupak za izbor u istraživačko zvanje.

(3) Prilikom odlučivanja za izbor u istraživačka zvanja članovi naučnog odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačke organizacije dužni su da se o predlogu odnosno zahtevu za izbor u zvanje izjasne glasanjem "ZA" ili "PROTIV". U slučaju da se član naučnog odnosno nastavno-naučnog veća izjasni "PROTIV" dužan je da dostavi potpisano pismeno obrazloženje neprihvatanja predloga odnosno zahteva, koje je sastavni deo zapisnika sednice.

### **Član 17.**

(1) Zvanja istraživača sa visokom stručnom spremom koji nisu izabrani u zvanja iz člana 75. stav 1. Zakona, a rade na istraživačko-razvojnim poslovima, imaju objavljene naučne i stručne radove ili ostvarene rezultate u istraživačko-razvojnom radu ili patentom zaštićene pronalaske, jesu: stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savetnik.

(2) Način sticanja zvanja iz stava 1. ovog člana uređuje se opštim aktom naučnoistraživačke organizacije.

### **Postupak izbora u naučna zvanja**

### **Član 18.**

(1) Radi sprovođenja postupka za sticanje naučnog zvanja, naučno odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije, prilikom pokretanja postupka za izbor u naučno zvanje, obrazuje komisiju za ocenu ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje od najmanje tri člana koji imaju naučno ili nastavno zvanje, kompetentnih za oblast nauke kojom se kandidat za sticanje naučnog zvanja bavi.

(2) Članovi komisije iz stava 1. ovog člana moraju biti u istom ili višem naučnom zvanju u odnosu na zvanje u koje se kandidat bira. Najmanje jedan član komisije mora biti iz druge naučnoistraživačke organizacije.

(3) Komisija iz stava 1. ovog člana dužna je da, u skladu sa zakonom u roku od 30 dana od dana obrazovanja podnese naučnom, odnosno nastavno-naučnom veću izveštaj sa ocenom ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje.

### **Član 19.**

(1) Komisija za ocenu ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje, obrazovana od strane naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačke organizacije, podnosi tom veću izveštaj, koji sadrži sledeće elemente relevantne za ocenu kvaliteta naučnoistraživačkih rezultata kandidata, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovim pravilnikom i to:

- 1) ime i prezime kandidata za izbor u naučno zvanje, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju;
- 2) kompletну kandidatovu bibliografiju sa potpunim referencama razvrstanim prema kategorijama naučnog rada (M koeficijenti), uz jasnu naznaku perioda za koji se kandidatov naučni opus ocenjuje (**kod izbora u viša naučna zvanja i reizbora u zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika, računajući do datuma sednice naučnog ili nastavno-naučnog veća na kojoj je imenovana komisija za ocenu ispunjenosti uslova za izbor u naučno zvanje**);
- 3) analizu radova koji kandidata kvalifikuju u predloženo naučno zvanje;
- 4) citiranost objavljenih radova kandidata;
- 5) ocenu samostalnosti kandidata uz detaljno obrazloženje;
- 6) sve vidove kandidatovog angažovanja u rukovođenju naučnim radom, kvalitativne pokazatelje kandidatovog naučnog angažmana i njegovog doprinosa unapređenju naučnog i obrazovnog rada u oblasti za koju se bira;
- 7) ocenu uspešnosti rukovođenja naučnim radom;
- 8) kvantitativnu ocenu kandidatovih naučnih rezultata koja mora zadovoljiti minimalne uslove date u posebnim tabelama za pojedine grupacije nauka (Prilog 4. pravilnika);
- 9) prikaz kandidatove delatnosti u obrazovanju i formirajući naučnih kadrova;
- 10) zaključak sa predlogom za odlučivanje upućen nadležnom veću, sa naznakom originalnog naučnog doprinosa kandidata iz šire i uže naučne oblasti (grane i discipline) iz koje kandidat stiče zvanje;
- 11) popunjena i potpisana rezime izveštaja sa štampanim imenom i naučnim/nastavnim zvanjem potpisnika, i nazivom i sedištem institucije.

(2) U postupku sticanja naučnih zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik potrebno je da izveštaj komisije sadrži pet najznačajnijih naučnih ostvarenja u kojima je dominantan doprinos kandidata u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje.

## Član 20.

Izveštaj komisije iz člana 19. ovog pravilnika učiniće se dostupnim javnosti na način utvrđen opštim aktom naučnoistraživačke organizacije najmanje 30 dana pre utvrđivanja predloga naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća.

## Član 21.

Naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije koja utvrđuje predlog za sticanje naučnog zvanja, dužno je da predlog o sticanju naučnog zvanja utvrdi u roku od 90 dana od dana kada je na sednici naučnog veća pokrenut postupak za izbor u naučno zvanje. Pokretanjem postupka smatra se datum sednice veća na kojoj je imenovana komisija za pisanje izveštaja o kandidatu.

## Član 22.

(1) Pravo da odlučuju o predlogu za sticanje naučnog zvanja imaju istraživači koji su u istom ili višem naučnom zvanju ili u ekvivalentnom nastavnom zvanju u odnosu na zvanje u koje se kandidat bira.

(2) Odluku o predlogu za izbor odnosno reizbor u naučno zvanje donosi nadležno veće većinom od ukupnog broja članova veća, koji imaju pravo da odlučuju o izboru u naučno zvanje.

(3) Broj članova veća koji odlučuju o predlogu za izbor odnosno reizbor u naučno zvanje ne može biti manji od sedam.

(4) Prilikom odlučivanja za izbor odnosno reizbor u naučna zvanja članovi naučnog odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačke organizacije dužni su da se o predlogu za izbor u zvanje izjasne glasanjem "ZA" ili "PROTIV". U slučaju da se član naučnog odnosno nastavno-naučnog veća izjasni "PROTIV", dužan je da dostavi potpisano pismeno obrazloženje neprihvatanja predloga, koje je sastavni deo zapisnika sednice. Odluka naučnog veća može biti "UTVRĐUJE SE PREDLOG ODLUKE" ili "NE UTVRĐUJE SE PREDLOG ODLUKE".

### Član 23.

(1) Odluku o predlogu za izbor odnosno reizbor u naučno zvanje, sa odgovarajućom dokumentacijom, naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije dostavlja odgovarajućem matičnom naučnom odboru i Komisiji za sticanje naučnih zvanja, u zavisnosti za koje se zvanje predlaže izbor odnosno reizbor, uz sledeću dokumentaciju:

- 1) utvrđen predlog nadležnog veća za sticanje naučnog zvanja kandidata;
- 2) izvod iz zapisnika sa sednice nadležnog veća, na kojoj je utvrđen predlog odluke za sticanje naučnog zvanja;
- 3) izveštaj komisije obrazovane radi sprovođenja postupka za sticanje naučnog zvanja;
- 4) diplomu o stečenom naučnom stepenu doktora nauka ili uverenje o odbranjenoj doktorskoj disertaciji (do promocije kandidata);
- 5) odluku o sticanju prethodnog naučnog zvanja (kod izbora u više naučno zvanje ili reizbora u naučno zvanje);
- 6) dokaz da je izveštaj bio dostupan naučnoj javnosti u roku predviđenom Zakonom;
- 7) rezime izveštaja o kandidatu za sticanje naučnog zvanja.

(2) Dokumentacija iz stava 1. ovog člana dostavlja se i u elektronskom obliku, putem platforme za elektronsko podnošenje zahteva za izbor u naučna zvanja u okviru objedinjenog informacionog sistema nauke.

(3) U slučaju da zahtev ne sadrži kompletну dokumentaciju, sekretar Komisije za sticanje naučnih zvanja ili nadležnog matičnog naučnog odbora pismeno obaveštava podnosioca zahteva o nedostatku i zahteva dopunu dokumentacije u roku od sedam dana od dana kada je podnositelj zahteva dobio pismeno obaveštenje.

(4) Ako podnositelj zahteva u postavljenom roku ne dopuni zahtev, odgovarajući matični naučni odbor odnosno Komisija za sticanje naučnih zvanja doneće odluku na osnovu podnete dokumentacije.

### Član 24.

(1) Matični naučni odbor je dužan da odluci o izboru i reizboru kandidata u zvanje naučni saradnik u roku od 60 dana od prijema predloga odluke sa dokumentacijom. Matični naučni odbor je dužan da Komisiji da mišljenje o izboru i reizboru kandidata u zvanje viši naučni saradnik odnosno naučni savetnik u roku od 30 dana od prijema predloga odluke sa dokumentacijom.

(2) Komisija je dužna da odluku o izboru odnosno reizboru kandidata u zvanje viši naučni saradnik i izboru u zvanje naučni savetnik doneše u roku od 90 dana od dana prijema predloga odluke sa dokumentacijom.

(3) Prilikom razmatranja zahteva iz stava 2. ovog člana, pored članova Komisije za sticanje naučnih zvanja, u raspravi su dužni da učestvuju i predsednik ili član komisije koja je napisala izveštaj o kandidatu, kao i predstavnik

nadležnog matičnog naučnog odbora koji je u svojstvu izvestioca dao mišljenje o kandidatovom naučnoistraživačkom radu.

(4) Komisija za sticanje naučnih zvanja odnosno matični naučni odbor, u zavisnosti za koje se zvanje predlaže izbor odnosno reizbor, donosi odluku po zahtevu za izbor u zvanje većinom od ukupnog broja članova.

### **Član 25.**

(1) Ako naučno veće ili nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije ne pokrene postupak za izbor u naučno zvanje u zakonski predviđenom roku ili doneše negativnu odluku o zahtevu za sticanje naučnog zvanja, kandidat može podneti zahtev drugoj kompetentnoj naučnoistraživačkoj organizaciji ili Komisiji za sticanje naučnih zvanja.

(2) Komisija za sticanje naučnih zvanja, odnosno nadležni matični naučni odbor, razmatrajući zahtev kandidata i obrazloženu odluku naučnoistraživačke organizacije u kojoj je kandidat zaposlen, daje preporuku o pokretanju postupka u drugoj naučnoistraživačkoj organizaciji kompetentnoj za naučnu oblast kojom se kandidat bavi.

### **Član 26.**

(1) Ako je kandidat nezadovoljan odlukom Komisije ili matičnog naučnog odbora, može podneti žalbu Nacionalnom savetu za naučni i tehnološki razvoj (u daljem tekstu: Nacionalni savet), u roku od 15 dana od dana prijema odluke. Nacionalni savet je dužan da u roku od 30 dana od dana prijema žalbe razmotri žalbu i doneše rešenje kojim može odbiti žalbu, poništiti rešenje u celini ili delimično i sam odlučiti o upravnoj stvari, poništiti rešenje i vratiti predmet Komisiji ili matičnom naučnom odboru na ponovno odlučivanje.

(2) Komisija odnosno matični naučni odbori su dužni da u roku od 30 dana od dana prijema rešenja Nacionalnog saveta o poništavanju prvostepene odluke i vraćanju na ponovno odlučivanje donešu odluku u skladu sa pravnim shvatanjem Nacionalnog saveta.

### **Član 27.**

(1) Izborom u zvanje istraživač stiče pravo upisa u Registar istraživača, u skladu sa Zakonom.

(2) Do sticanja uslova za upis u registar iz stava 1. ovog člana, a za potrebe učešća na projektima Fonda za nauku Republike Srbije, Ministarstvo može dati Fondu podatke o statusu zahteva istraživača za izbor u naučno zvanje, na zahtev Fonda.

## **Ekvivalencija zvanja i izbor nastavnika u naučna zvanja**

### **Član 28.**

(1) U obavljanju poslova naučnoistraživačke delatnosti, zvanja utvrđena zakonom kojim se uređuje oblast visokog obrazovanja odgovaraju zvanjima utvrđenim Zakonom, i to: zvanje saradnik u nastavi - zvanju istraživač - pripravnik; zvanje asistent - zvanju istraživač - saradnik; zvanje docent - zvanju naučni saradnik; zvanje vanredni profesor - zvanju viši naučni saradnik i zvanje redovni profesor - zvanju naučni savetnik.

(2) Postupci za sticanje naučnih zvanja istraživača u nastavnim zvanjima (docenta, vanrednog profesora i redovnog profesora) koji zasnivaju radni odnos u akreditovanom institutu, pokreću se u roku od 60 dana od dana zasnivanja radnog odnosa na način i pod uslovima predviđenim ovim pravilnikom.

## **Izbor docenta u naučna zvanja**

### **Član 29.**

(1) Istraživač u zvanju docenta koji se bira u naučno zvanje naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za sticanje naučnog zvanja naučni saradnik propisane ovim pravilnikom.

(2) Istraživač u zvanju docenta koji se bira u naučno zvanje viši naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

(3) Istraživač u zvanju docenta koji se bira u naučno zvanje naučni savetnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

### **Izbor vanrednog profesora u naučna zvanja**

#### **Član 30.**

(1) Istraživač u zvanju vanrednog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni saradnik mora da ispunjava uslove za sticanje naučnog zvanja naučni saradnik propisane ovim pravilnikom.

(2) Istraživač u zvanju vanrednog profesora koji se bira u naučno zvanje viši naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

(3) Istraživač u zvanju vanrednog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni savetnik mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

### **Izbor redovnog profesora u naučna zvanja**

#### **Član 31.**

(1) Istraživač u zvanju redovnog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni saradnik mora da ispunjava uslove za sticanje naučnog zvanja naučni saradnik propisane ovim pravilnikom.

(2) Istraživač u zvanju redovnog profesora koji se bira u naučno zvanje viši naučni saradnik, mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

(3) Istraživač u zvanju redovnog profesora koji se bira u naučno zvanje naučni savetnik mora da ispunjava uslove za preskakanje naučnog zvanja iz člana 33. st. 1. i 2. ovog pravilnika.

### **Trajanje zvanja i postupak reizbora**

#### **Član 32.**

(1) Zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika stiče se na period od pet godina sa mogućnošću reizbora bez ograničenja broja reizbora, a zvanje naučnog savetnika je trajno. Postojeće naučno zvanje traje do okončanja blagovremeno pokrenutog postupka sticanja višeg naučnog zvanja odnosno reizbora u postojeće zvanje.

(2) Reizbor je postupak ponovnog sticanja postojećeg zvanja za kandidate koji nisu ispunili uslov za izbor u više naučno zvanje.

(3) Zvanje istraživač - pripravnik stiče se za period od tri godine, bez prava na reizbor.

(4) Zvanje istraživač - saradnik stiče se za period od četiri godine bez prava na reizbor.

#### **Član 33.**

(1) Istraživač može da se bira u naučno zvanje koje nije neposredno po redosledu zvanja utvrđenih Zakonom (preskakanje naučnih zvanja). U tom slučaju kandidat treba da ispuni dva puta više minimalnih kvantitativnih rezultata po svakom od kriterijuma iz priloga ovog pravilnika, kao i kvalitativne uslove predviđene ovim pravilnikom, za svako naučno zvanje za koje nije bio biran pojedinačno. Uslovi predviđeni ovim pravilnikom neophodni su i za

istraživača koji je prethodno bio biran u naučno zvanje, ako je u momentu pokretanja postupka za preskakanje zvanja, to zvanje isteklo.

(2) Uslovi iz stava 1. ovog člana moraju biti ispunjeni u periodu od poslednjih deset godina od dana pokretanja postupka kada se radi o neposrednom sticanju naučnog zvanja viši naučni saradnik odnosno 15 godina kada se radi o neposrednom sticanju naučnog zvanja naučni savetnik. Za istraživače u zvanju naučnog saradnika moraju biti ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana u periodu od poslednjih pet godina od dana pokretanja postupka.

### **Član 34.**

(1) Postupak za sticanje višeg zvanja, pokrenut šest do osam meseci pre isteka perioda na koji je istraživač biran smatra se redovnim postupkom.

(2) Postupak za sticanje višeg naučnog zvanja može se, u skladu sa ovim pravilnikom, na zahtev naučnoistraživačke organizacije ili istraživača, pokrenuti i pre zakonom određenog roka u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom, ali tek nakon isteka tri godine od prvog sticanja prethodnog naučnog zvanja. U tom periodu kandidat mora da ispuni za jednu polovinu više minimalnih kvantitativnih rezultata, kao i kvalitativne uslove predviđene ovim pravilnikom za izbor u odgovarajuće naučno zvanje.

(3) Postupak iz stava 2. ovog člana može se pokrenuti samo jednom u toku naučne karijere istraživača.

### **Član 35.**

(1) Za reizbor u naučno zvanje naučni saradnik kandidat je obavezan da u periodu od pet godina ispuni minimalne kvantitativne rezultate potrebne za izbor u naučno zvanje naučni saradnik.

(2) Za reizbor u naučno zvanje viši naučni saradnik kandidat je obavezan da u periodu od pet godina ispuni najmanje polovinu minimalnih kvantitativnih rezultata potrebnih za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik.

### **Član 36.**

Istraživač kojem je prestalo da važi stečeno naučno zvanje, može se birati u naučno zvanje naučni saradnik, pri čemu se u obzir uzimaju rezultati ostvareni u prethodnih pet godina.

### **Član 37.**

Stečena naučna, odnosno istraživačka zvanja istraživača prestaju da važe: istekom roka na koji je izabran ili reizabran, izborom u više zvanje i oduzimanjem zvanja.

### **Član 38.**

(1) Naučno, odnosno istraživačko zvanje može se oduzeti:

- 1) ako se saznaju nove činjenice, odnosno pojave dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane zakonom i aktom kojim se uređuje postupak izbora u zvanja i način vrednovanja i kvantitativnog iskazivanja naučnoistraživačkih rezultata istraživača koji je bio na snazi u momentu izbora u zvanje;
- 2) ako se utvrdi da naučni radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju plagijat ili sadrže drugu vrstu etičkih ogrešenja.

(2) Postupak oduzimanja naučnog zvanja viši naučni saradnik i naučni savetnik sprovodi Komisija za sticanje naučnih zvanja, a postupak oduzimanja zvanja naučni saradnik i istraživačkog zvanja sprovodi nadležni matični naučni odbor (u daljem tekstu: nadležna tela).

(3) Postupak oduzimanja istraživačkog, odnosno naučnog zvanja može pokrenuti naučno veće instituta, odnosno nastavno-naučno veće fakulteta, kao i lice koje ima doktorat nauka i lice koje ima istraživačko, odnosno naučno zvanje.

(4) Postupak iz stava 3. ovog člana pokreće se podnošenjem obrazloženog zahteva Odboru za etiku u nauci, sa priloženim dokazima i dokumentacijom kojima se potkrepljuju činjenice za oduzimanje zvanja.

(5) Ako Odbor za etiku u nauci utvrdi da postoje relevantne činjenice iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana za oduzimanje zvanja, donosi zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja, a obrazloženi zahtev, sa dokumentacijom, kao i zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja prosleđuje Komisiji za sticanje naučnih zvanja, odnosno nadležnom matičnom naučnom odboru ili naučnom veću, u zavisnosti da li je postupak pokrenut za oduzimanje naučnog ili istraživačkog zvanja.

(6) Nadležna tela iz stava 2. ovog člana, dužna su da u roku od 60 dana od dana prijema zaključka Odbora za etiku u nauci o pokretanju postupka za oduzimanje zvanja i obrazloženog zahteva, sa dokazima i dokumentacijom, donešu odgovarajuću odluku. Odluka može biti pozitivna kojom se usvaja zahtev za oduzimanje zvanja ili negativna kojom se zahtev za oduzimanje zvanja odbija kao neosnovan. Odluka nadležnih tela iz stava 2. ovog člana dostavlja se podnosiocu predloga zahteva za oduzimanje zvanja, Odboru za etiku u nauci i licu protiv koga je pokrenut postupak oduzimanja zvanja.

(7) Odluka o oduzimanju zvanja koju donešu nadležna tela iz stava 2. ovog člana je konačna, a protiv te odluke lice kome je oduzeto zvanje može pokrenuti upravni spor.

(8) Ako se doneše konačna odluka o oduzimanju zvanja, danom konačnosti odluke, lice kome je oduzeto zvanje briše se iz Registra istraživača i prestaje mu pravo na finansiranje po osnovu naučnoistraživačkog rada, i raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, prestaje mu radni odnos u institutu.

## **IV. NAČIN VREDNOVANJA NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA ISTRAŽIVAČA**

### **Kriterijumi vrednovanja**

#### **Član 39.**

(1) Za svaku naučnu oblast utvrđuje se kvantitativni minimum rezultata, kao i kvalitativni kriterijumi naučnoistraživačkog rada, koje treba ispuniti za sticanje naučnog zvanja, odnosno za reizbor u naučno zvanje.

(2) Radi ujednačavanja kriterijuma za procenu naučne kompetentnosti kandidata koji se bira u naučno zvanje, oblasti nauke su razvrstane u sledeće grupacije:

- prirodno-matematičke i medicinske,
- tehničko-tehnološke i biotehničke,
- društvene,
- humanističke.

#### **Član 40.**

Prilikom razmatranja zahteva za sticanje naučnih zvanja, Komisija za sticanje naučnih zvanja i nadležni matični naučni odbor, pored ispunjenosti minimalnih kvantitativnih uslova propisanih u Prilogu 4 ovog pravilnika, ocenjuje i ispunjenost kvalitativnih pokazatelja, koji se obavezno iskazuju u izveštaju, a koji su definisani u Prilogu 1.

#### **Član 41.**

(1) Na osnovu izveštaja o kandidatu, nadležni matični naučni odbor određuje izvestioca iz reda članova matičnog odbora sa zadatkom da oceni ispunjenost minimalnih kvantitativnih uslova propisanih u Prilogu 4, i ispunjenost kvalitativnih pokazatelja definisanih u Prilogu 1. Matični naučni odbor odlučuje o izboru odnosno reizboru u zvanje naučni saradnik, na osnovu predloga izvestioca.

(2) U slučaju izbora odnosno reizbora u zvanje viši naučni saradnik i izbora u zvanje naučni savetnik matični naučni odbor daje mišljenje da li kandidat ispunjava kriterijume za izbor u naučno zvanje u odgovarajućoj naučnoj oblasti, na osnovu mišljenja izvestioca.

### **Član 42.**

(1) Matični naučni odbor kome je upućen zahtev za izbor u naučno zvanje može da zatraži mišljenje drugog matičnog naučnog odbora o ispunjenosti kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma kandidata, ako deo istraživanja kandidata pripada oblastima drugog matičnog naučnog odbora.

(2) Matični naučni odbor kome je upućen zahtev za izbor u naučno zvanje koji ne pripada oblasti tog matičnog naučnog odbora mora proslediti zahtev za izbor odnosno reizbor u zvanje drugom matičnom naučnom odboru na dalji postupak, uz pismeno obrazloženje.

(3) U slučaju da se ukaže potreba za dodatnom analizom odgovarajuće grupe rezultata, pre svega tehničkih rešenja, Ministarstvo formira komisiju koju čine predsednici i potpredsednici odgovarajućih matičnih odbora sa ciljem usaglašavanja i provere zadovoljenosti kriterijuma za datu grupu rezultata.

### **Kvalitativni pokazatelji uspeha**

#### **1. Originalnost naučnog rada**

### **Član 43.**

Pod originalnošću naučnog rada podrazumeva se istraživanje koje proširuje granice znanja kroz razvoj značajnog dela, otkriće/unapređenje ili aplikaciju, koji su objavljeni u nacionalnim ili međunarodnim referentnim publikacijama ili su priznati kao patent.

#### **2. Uticajnost**

### **Član 44.**

Uticajnost naučnih rezultata se iskazuje kroz citiranost i Hiršov indeks što utvrđuje nadležni matični naučni odbor u skladu sa tačkom 1.7. iz Priloga 1.

#### **3. Međunarodna naučna saradnja**

### **Član 45.**

Međunarodna naučna saradnja podrazumeva postojanje najmanje jednog od sledeća dva kriterijuma:

- a) učešće na međunarodnim projektima, ili studijski boravak ne kraći od mesec dana u stranoj naučnoj instituciji ili univerzitetu, što potvrđuje naučno, odnosno nastavno-naučno veće naučnoistraživačke organizacije. Saradnja se može prihvati i na osnovu publikovanja bar dva zajednička rada u časopisima visoke međunarodne reputacije i potvrde rukovodioca NIO i rukovodioca projekta da je kandidat bio vodeći istraživač na tim radovima koji su ostvareni u međunarodnoj saradnji;

b) naučna saradnja kandidata koji je u dužem periodu boravio u inostranim naučnim institucijama, prihvaćena kao vid međunarodne saradnje, potvrđena od strane matičnog naučnog odbora, a koja je u funkciji obavljanja naučnoistraživačke delatnosti.

#### **4. Organizacija naučnog rada**

##### **Član 46.**

Organizacija naučnog rada podrazumeva postojanje najmanje jednog od sledeća dva kriterijuma:

- a) rukovođenje projektima ili potprojektima ili projektnim zadacima;
- b) rukovođenje naučnom politikom u telima ministarstava, rukovođenje naučnom politikom u funkciji direktora, predsednika veća ili rukovodioca naučne grupacije (naučnog seminara, na primer) u okviru naučne institucije, ili rad u komisijama i telima ministarstva ili univerziteta ili učešće u međunarodnim telima vezanim za nauku i naučnu politiku.

#### **5. Ostali pokazatelji uspeha u naučnom radu**

##### **Član 47.**

Pokazatelji uspeha u naučnom radu podrazumevaju ispunjenost najmanje jednog od sledeća dva kriterijuma:

- a) nagrade i priznanja za naučni rad dodeljene od strane relevantnih naučnih institucija i naučnih društava, ili članstva u naučnim i programskim odborima naučnih konferencija, ili članstva u odborima naučnih društava, ili članstva u uređivačkim odborima časopisa, žiriju, kustoski rad;
- b) uvodna predavanja na međunarodnim naučnim konferencijama ili druga predavanja po pozivu ili posebno zapaženo tehničko rešenje ili patent ili izložba sa velikim odjekom u javnosti ili editorski rad na monografijama, ili recenziranje rezultata iz kategorija M10, M20 i M100, ili recenziranje naučnih projekata (kod uvodnih predavanja za kvalitativnu ocenu kandidata za viša zvanja uzimaju se u obzir samo predavanja koja je sam kandidat održao ili dobio poziv da održi što se vidi iz programa konferencije odnosno priloženog poziva organizatora).

#### **Kvalitativni pokazatelji za izbor u naučno zvanje naučni saradnik**

##### **Član 48.**

Za izbor u naučno zvanje naučni saradnik pored kvantitativnih pokazatelja koji su dati u Prilogu 4. potrebno je da su zadovoljeni i kvalitativni pokazatelji naučnih rezultata dati u Prilogu 1.

#### **Kvalitativni pokazatelji za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik**

##### **Član 49.**

(1) Za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik, pored kvantitativnih pokazatelja koji su dati u Prilogu 4, kandidat je dužan da iskazuje samostalnost, originalni doprinos (Prilog 1) u izučavanju i zasnivanju nove naučne problematike, i da je sposoban da uključi druge, prevashodno mlade istraživače u tu naučnu problematiku.

(2) U postupku sticanja naučnog zvanja viši naučni saradnik, nakon izvršenog reizbora u prethodno naučno zvanje, uzimaju se u obzir kvantitativni pokazatelji naučnih rezultata (izraženi u bodovima) postignuti od trenutka sticanja prethodnog naučnog zvanja, a ne od reizbora.

- (3) Kvalitativni pokazatelji za zvanje viši naučni saradnik su kvalitet naučnih rezultata, samostalnost, originalnost, uticajnost, pokazatelji uspeha u naučnom radu, međunarodna naučna saradnja i organizacija naučnog rada, rukovođenje potprojektima ili projektnim zadacima, uzimajući u obzir celokupnu istraživačku karijeru istraživača.
- (4) Pokazatelje uspeha u naučnom radu verifikuje matični naučni odbor.

### **Kvalitativni pokazatelji za izbor u naučno zvanje naučni savetnik**

#### **Član 50.**

- (1) Za izbor u naučno zvanje naučni savetnik kandidat mora da ispunjava kvantitativne uslove koji su dati u Prilogu 4. ovog pravilnika, u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje viši naučni saradnik kao i kvalitativne kriterijume definisane čl. 43-47. ovog pravilnika, uzimajući u obzir celokupnu istraživačku karijeru i sledeći stav o angažovanosti u formiranju naučnog kadra.
- (2) Za izbor u naučno zvanje naučni savetnik nakon izvršenog reizbora u naučno zvanje viši naučni saradnik kandidat mora da ispunjava kvantitativne uslove koji su dati u Prilogu 4. ovog pravilnika, u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje viši naučni saradnik, odnosno u periodu od poslednjih deset godina ako je od prvog sticanja prethodnog naučnog zvanja proteklo deset ili više godina kao i kvalitativne kriterijume definisane čl. 43-47. ovog pravilnika, uzimajući u obzir celokupnu istraživačku karijeru i sledeći stav o angažovanosti u formiranju naučnog kadra.
- (3) Angažovanost u formiranju naučnih kadrova podrazumeva rukovođenje izradom doktorske disertacije, ili angažovanost u formiranju naučnih kadrova u skladu sa Prilogom 1. tačka 1.3. ovog pravilnika.
- (4) Za izbor u naučno zvanje iz stava 1. ovog člana neophodno je da kandidat rukovodi projektima ili da ima učešće u naučnom radu sa kandidatima koji realizuju svoje doktorske disertacije.
- (5) Učešće u naučnom radu sa kandidatom dokazuje se na jedan ili više od sledećih načina: zahvalnicom doktorske disertacije, zahvalnicom u visokorangiranom zajedničkom radu, visokorangiranim zajedničkim radovima sa kandidatom na kome je mentor jasno pozicioniran, odlukom univerziteta odnosno fakulteta o imenovanju za mentora odnosno komentora. Za sve od navedenih uslova, tema doktorske disertacije mora biti prihvaćena od strane univerziteta.
- (6) Za izbor u naučno zvanje iz stava 1. ovog člana, neophodno je prikazati izuzetnu naučnu kompetentnost iskazanu u održavanju plenarnih predavanja, organizovanja međunarodnih projekata, recenzija naučnih radova i projekata na međunarodnom nivou, formiranje laboratorije ili uspostavljanje centra izvrsnosti, formiranje istraživačke grupe ili otvaranje novih istraživačkih pravaca.

### **V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

#### **Član 51.**

Postupci za sticanje naučnih, odnosno istraživačkih zvanja koji su započeti prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog pravilnika, okončaće se u skladu sa Pravilnikom o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača ("Službeni glasnik RS", br. 24/16, 21/17 i 38 /17).

#### **Član 52.**

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača ("Službeni glasnik RS", br. 24/16, 21/17 i 38 /17).

## Član 53.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

---

### Prilog 1

## ELEMENTI ZA KVALITATIVNU OCENU NAUČNOG DOPRINOSA KANDIDATA

### 1.1. Izveštaj Komisije za pisanje referata

Izveštaj Komisije za pisanje referata treba da sadrži, pored analize najznačajnijih naučnih doprinosa kandidata u naučnoj karijeri, analizu naučnih ostvarenja (naučnih publikacija, tehničkih rešenja, patenata) u periodu od poslednjeg izbora u naučno zvanje u skladu sa ovim pravilnikom dok za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik ili naučni savetnik treba da sadrži i izbor pet najznačajnijih naučnih ostvarenja kandidata (naučnih radova, naučnih rezultata), na predlog autora, koji će kao najznačajniji u naučnom radu kandidata biti posebno analizirani u okviru matičnih naučnih odbora.

### 1.2. Kvalitet naučnih rezultata

Kvalitet naučnih rezultata podrazumeva: naučni nivo i značaj rezultata, uticajnost, pozitivnu citiranost rezultata, parametre kvaliteta časopisa, konkretni naučni doprinos kandidata u realizaciji rezultata (stepen samostalnosti i stepen učešća autora u realizaciji rezultata), redosled autora u oblastima u kojima je to od suštinskog značaja, broj autora, broj stranica (ako je naučni rad), elemente primenjivosti naučnih rezultata. Kod tehničkih rešenja i patenata kvalitet pre svega podrazumeva: naučni doprinos rezultata, naučni značaj i naučni nivo rezultata, uticajnost, stepen realizacije, realno korišćenje, rasprostranjenost korišćenja rezultata, broj autora i konkretni doprinos kandidata u okviru zajedničkog rada. Rezultati koji sadrže stručni ali ne i naučni doprinos ne uzimaju se u obzir prilikom izbora u naučno zvanje.

Posebno komisija vrednuje samostalnost, originalni doprinos kandidata i doprinos ostvarenju u realizaciji pojedinih radova odnosno tematskih grupa radova. Radovi i drugi rezultati odabrani za ilustraciju samostalnosti i ličnog vođenja i otvaranja neke naučne oblasti mogu se koristiti samo kod jednog kandidata osim u slučaju multidisciplinarnih istraživanja kada se mogu koristiti za dva kandidata u dve dominantne različite oblasti (tačka 1.8. ovog priloga).

### 1.3. Angažovanost u formiranju naučnih kadrova

Angažovanost u formiranju naučnih kadrova se odnosi na doktorske disertacije sa najviše dva komentora od kojih je jedan kandidat za izbor u naučno zvanje naučni savetnik.

Mentorstvo (komentorstvo) doktorske disertacije verifikuje se odlukom nadležnog tela, nastavno-naučnog veća fakulteta na kojem je prihvaćena tema doktorske disertacije i određeni mentori ili odbranjen rad, odnosno naučnog veća instituta u kojem je rad realizovan, odnosno veća za multidisciplinarne studije univerziteta i kopijom stranice zahvalnice iz disertacije na kojoj je naveden mentor, odnosno rukovodilac. Za zaposlene u institutima prihvata se i mentorstvo verifikovano eksplicitnim navođenjem kandidata kao mentora/komentora u zahvalnici disertacije.

Izuzetno, u temama iz društvenih i humanističkih nauka u kojima se obrađuje problematika isključivo povezana sa izučavanjima u našem društvu, u slučaju da nema zajedničkih radova, posebnom odlukom naučnog veća, a na predlog rukovodioca NIO, utvrđuje se angažovanost kandidata u radu sa studentom u okviru projekta/potprojekta/zadatka što može biti prihvaćeno kao mentorstvo.

Angažovanost u formiranju naučnog kadra, bez formalnog statusa mentora, verifikuje se dokazom da je doktorant uradio tezu u okviru projekta/potprojekta/zadatka kojim je kandidat rukovodio, pri čemu moraju postojati zajednički radovi kandidata i oni proistekli iz teze, u kojima je kandidat jasno pozicioniran kao nosilac rada.

Učešće u komisiji za pregled ili odbranu rada, ili pominjanje u zahvalnici bez eksplicitnog navođenja da je neko bio rukovodilac nije dokaz o rukovođenju, niti predstavlja zadovoljenje kvalitativnih kriterijuma ali može da bude element koji se navodi pri oceni kandidata.

#### **1.4. Normiranje broja koautorskih radova, patenata i tehničkih rešenja**

Pored ukupnog broja radova, treba uzeti u obzir i efektivni (odnosno normirani) broj radova. Sa punim brojem poena priznaće se teorijski radovi u okviru prirodnih, medicinskih, tehničko-tehnoloških i biotehničkih nauka i originalni naučni radovi u oblasti društvenih i humanističkih nauka koji imaju najviše tri koautora.

Broj poena za naučno ostvarenje određuje se po formuli  $K/(1+0,2(n-3))$ ,  $n>3$  ("n" je broj autora), ako je više od tri autora. (Koefficijent K označava vrednost rezultata.).

Sa punim brojem poena priznaće se rad sa do pet koautora kada je reč o numeričkim simulacijama ili rezultatima kolektivnih terenskih istraživanja, ili složenih eksperimentalnih istraživanja u tehničko-tehnološkim i biotehničkim naukama.

Broj poena za naučno ostvarenje određuje se po formuli  $K/(1+0,2(n-5))$ ,  $n>5$ , ako je više od pet autora.

Kada su u pitanju eksperimentalni radovi u prirodno-matematičkim, medicinskim, tehničko-tehnološkim, biotehničkim naukama ili naučno-leksikogeografski i lingvogeografski radovi, sa punom težinom priznaju se radovi do sedam koautora.

Broj poena za naučno ostvarenje određuje se po formuli  $K/(1+0,2(n-7))$ ,  $n>7$ , ako je više od sedam autora. Kod tehničkih rešenja i patenata koji su rezultat zajedničkog rada više autora razmatra se konkretni doprinos kandidata u okviru zajedničkog rada, koji mora biti eksplicitno prikazan i opisan u izveštaju komisije za pisanje referata i potvrđen od strane nadležnog matičnog naučnog odbora.

#### **1.5. Rukovodenje projektima, potprojektima i projektnim zadacima**

U projekte se kvalifikuju pre svega projekti finansirani od strane Ministarstva, Fonda za nauku, Fonda za inovacionu delatnost, bilateralne saradnje Ministarstva i SANU, projekti EU, pokrajinski i regionalni projekti, projekti značajnih međunarodnih agencija i projekti sa privrednim subjektima koji prevazilaze godišnju vrednost potrebnu za finansiranje bar tri istraživača na godinu dana.

Treba navesti podatke o nazivu projekta, potprojekta ili projektnog zadatka, ko ga finansira i godinu kada je realizovan.

Kao dokaz daju se kopije izveštaja u kojima su eksplicitno navedeni projekti, potprojekti i projektni zadaci i imena rukovodilaca ili potvrde o rukovođenju projektima, potprojektima ili zadacima koje su potpisali rukovodioci.

#### **1.6. Aktivnost u naučnim i naučno-stručnim društvima**

Dokaz o učešću u radu tela koja kreiraju i vode računa o sprovođenju naučne politike, potvrđuje komisija za pisanje izveštaja uz odgovarajući dokaz.

#### **1.7. Uticaj naučnih rezultata**

Uticajnost se iskazuje ukupnim brojem citata bez samocitata.

Kandidat dokumentuje citiranost navođenjem citiranih publikacija, kao i onih u kojima su citirani.

Citiranost treba vrednovati u odnosu na citiranost u odgovarajućoj oblasti nauke, s tim da matični naučni odbori utvrđuju kriterijume za ocenu citiranosti za svaku naučnu oblast odlukom koja je dostupna javnosti. Matični naučni odbori mogu odrediti kriterijume za ocenu citiranosti koji ne mogu biti viši od: 10 citata za zvanje naučni saradnik, 30 za zvanje viši naučni saradnik, odnosno 100 za zvanje naučni savetnik, a uzimajući u obzir specifičnosti naučnih oblasti.

Citiranost treba vrednovati u odnosu na citiranost u odgovarajućoj grani nauke, s tim da matični naučni odbori utvrđuju kriterijume za ocenu citiranosti za svaku naučnu oblast odlukom koja je dostupna javnosti.

Posebno treba prikazati citate ostvarene u časopisima koji su rangirani u JCR Science Edition, JCR Social Science Edition i JCR Arts and Humanities. Potrebno je prikazati konkretni doprinos kandidata ostvaren u citiranim radovima, posebno prikazati citiranost radova kandidata u naučnim monografijama i tematskim zbornicima što je po pravilu važno u oblastima humanističkih nauka, kao i u nekim granama u oblasti društvenih nauka.

Za izbor u naučno zvanje naučni savetnik u oblastima prirodno-matematičkih, tehničko-tehnoloških i medicinskih nauka daje se prikaz primenom Hiršovog indeksa.

### **1.8. Konkretan doprinos kandidata u realizaciji radova u naučnim centrima u zemlji i inostranstvu**

Izveštaj komisije za pisanje referata potrebno je da sadrži opis konkretnog doprinosa kandidata u realizaciji istraživanja. Pri izboru u zvanje viši naučni saradnik ili naučni savetnik potrebno je, kada su u pitanju radovi sa više autora, pokazati da je u većini radova kandidat dao odlučujući doprinos a kada su u pitanju pojedinačni autori, inovativnost istraživanja.

U izveštaju komisije za pisanje referata potrebno je prikazati koji je deo radova ostvaren u našoj zemlji a koji u inostranstvu, i u kom svojstvu je kandidat učestvovao u istraživanjima u inostranstvu. Komisija će posebno da analizira i vrednuje doprinos autora u koautorskim radovima prema tradiciji discipline. Treba prikazati doprinos i značaj naučnih rezultata u određenoj oblasti nauke u svetu i u našoj zemlji.

Komisija za pisanje izveštaja procenjuje naučne rezultate i klasifikuje ih kao izuzetne međunarodne, vrhunske međunarodne, istaknute međunarodne, međunarodne, istaknute nacionalne, nacionalne prema Prilogu 3. ovog pravilnika. Kvalitet naučnih rezultata, u skladu sa ovim pravilnikom, treba da bude posebno analiziran i istaknut u referatu.

Matični naučni odbori i Komisija za sticanje naučnih zvanja razmatraju ove ocene i procenjuju u kojoj meri su ispunjeni uslovi za izbor u pojedina naučna zvanja, u skladu sa uslovima propisanim Zakonom i ovim pravilnikom.

## **Prilog 2**

### **RAZVRSTAVANJE I NAČIN NAVOĐENJA NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA**

Spisak naučnih radova daje se redosledom prema opadajućim vrednostima koeficijenata M (10, 20, 30 itd.), s tim što se za svaki rad navodi:

- 1) ime svih autora tačnim redosledom; u slučaju velikog broja koautora, prvog i poslednjeg autora, broj koautora i poziciju kandidata;
- 2) naslov rada;
- 3) naziv naučne publikacije;
- 4) godina izlaženja;
- 5) za časopise godište i broj sveske časopisa, a za serijske publikacije broj serije;
- 6) stranice od-do ili ukupan broj stranica;
- 7) broj heterocitata rada.

Pored svakog navedenog rada unosi se odgovarajući koeficijent M, za časopis njegovu poziciju na listi časopisa iz odgovarajuće discipline i njegov impakt faktor.

Kategorizacija i rangiranje naučnih časopisa se obavlja prema pravilniku kojim se uređuje kategorizacija i rangiranje naučnih časopisa. Za određivanje koeficijenta M i impakt faktora međunarodnih časopisa koristi se, po pravilu, JCR Science Edition, JCR Social Science Edition i JCR Arts and Humanities, za period od dve godine pre publikovanja i godina publikovanja, i to za onu godinu u kojoj je časopis najbolje rangiran, odnosno onu u kojoj je imao najveći impakt faktor.

Za elektronske publikacije navodi se potpuna internet adresa.

Kod izbora u viša naučna zvanja potrebno je posebno označiti radove objavljene nakon poslednjeg izbora u naučno zvanje kao i radove koji su publikovani posle odluke naučnog ili nastavno-naučnog veća o predlogu za sticanje prethodnog naučnog zvanja kandidata. U izveštaju o kandidatu koji se prvi put bira u naučno zvanje naučni saradnik unose se i boduju svi radovi objavljeni do momenta pokretanja izbora u naučno zvanje. U slučaju ponovljenog izbora zbog gubljenja naučnog zvanja računaju se samo radovi u prethodnih pet godina.

Svi naučni rezultati za čiju ocenu je potrebno mišljenje matičnog naučnog odbora moraju biti verifikovani u okviru nadležnog matičnog naučnog odbora.

## KRITERIJUMI ZA ODREĐIVANJE KATEGORIJE NAUČNIH PUBLIKACIJA

Prilikom određivanja kategorija naučnih publikacija dodatno se navode podaci za koje nije moguće izvršiti proveru preko interneta.

### Monografije

Naučna monografija je publikacija u kojoj se na originalan i sveobuhvatan način obrađuje tema od značaja za određenu naučnu oblast, metodološkim postupkom koji je primeren dатој temi i prihvачen u naučnoj oblasti kojoj ta tema pripada.

Da bi se publikacija vrednovala kao naučna monografija, ona treba da ima i sledeće karakteristike:

- mora ispunjavati bibliografske uslove (ISBN i dr.);
- mora imati adekvatnu recenziju renomiranog izdavača, naučnog društva, renomirane naučne ustanove u svetu ili renomirane naučne ustanove u zemlji u čiji delokrug tema monografije spada. To u zemlji može biti akreditovani institut ili fakultet odnosno univerzitet, osnovan u Republici Srbiji, kao i institucije od nacionalnog značaja (SANU i Matica Srpska). Recenzentska komisija koju obrazuje domaća ustanova treba da se sastoji od najmanje tri ugledna naučnika iz tematske oblasti monografije, od kojih dvoje moraju biti izvan te ustanove. Nadležni matični naučni odbor utvrđuje relevantnost domaće recenzentske komisije;
- mora imati obim ne manji od 80 stranica po autoru, a kako je jedinica mere obima stranica 1800 tekstovnih znakova, ukupan broj tekstovnih znakova ne može biti manji od  $80 \times 1800$ ;
- mora imati minimalni broj bibliografskih referenci (uključujući i autocitate) određen za pojedine kategorije monografija. U posebnim slučajevima, kada je reč o izuzetnoj publikaciji, objavljenoj kod renomiranog izdavača, matični naučni odbor može da u pojedinoj kategoriji posebnom odlukom prihvati delo i sa manjim brojem referenci od zahtevanog.

Ako neki od autora ima manje od 80 stranica (odnosno manje od odgovarajućeg broja tekstovnih znakova), a više od 40 stranica autorskog teksta (odnosno više od odgovarajućeg broja tekstovnih znakova), kao rezultat mu se priznaje monografska studija.

Ako autori pojedinačno imaju manje od 40 stranica (odnosno manje od odgovarajućeg broja tekstovnih znakova), a više od jednog autorskog tabaka autorskog teksta (jedan tabak iznosi 16 stranica odnosno  $16 \times 1800$  tekstovnih znakova), autorstvo se priznaje tako što se vrednost monografije svakom autoru računa po formuli  $K/(1+0,2(n-3))$ ,  $n>3$ .

Ako se radi o izuzetnoj publikaciji, publikovanoj od svetski renomiranog izdavača, matični naučni odbor može da prihvati delo u kategoriji monografske studije i ako ima manje od jednog autorskog tabaka (i odgovarajućeg broja znakova) a više od pola autorskog tabaka.

Jedan primerak monografije, ili foto-kopija stranica sa svim relevantnim podacima bitnim za ocenu monografije (naslovna strana, izdavač, recenzenti, editori, sadržaj, prva i poslednja strana teksta, ISBN, tiraž, kao i relevantni elektronski podaci) dostavlja se Komisiji za sticanje naučnih zvanja.

Udžbenici i priručnici se ne vrednuju kao naučne monografije.

## **Monografije međunarodnog značaja (M11 i M12)**

Monografije međunarodnog značaja su publikacije po pravilu posvećene tematici široj od nacionalne i objavljene na jednom od svetskih jezika. Izuzetno se monografijom međunarodnog značaja može proglašiti monografija koja se bavi nacionalnom problematikom, pod uslovom da je visoko ocenjena od priznatih naučnih radnika i da po kvalitetu odgovara sličnim ostvarenjima u drugim zemljama.

Istaknuta monografija međunarodnog značaja (M11) mora imati izuzetan kvalitet i mora predstavljati vrhunski domet u svojoj oblasti.

Izdavač takve monografije mora da bude renomirana međunarodna ili domaća (za humanističke nukve) izdavačka kuća sa dugom tradicijom u izdavanju naučne literature, što potvrđuje nadležni matični naučni odbor. Takva ocena mora biti potvrđena kritičkim prikazom u nekom od časopisa međunarodnog značaja ili na osnovu analize ekspertske komisije koju formira nadležni matični naučni odbor.

Potrebno je da takva monografija sadrži najmanje deset autocitata kategorije M20, odnosno, u slučaju društvenih i humanističkih nauka, kategorija M10 ili M20 ili M40 (za verodostojnost M40 je potrebna potvrda nadležnog matičnog naučnog odbora). Za tehničko-tehnološke i biotehničke nauke potrebno je šest autocitata kategorije M20. Autocitati se računaju na osnovu bibliografije date monografije.

Matični naučni odbori mogu da predlože drugačiji broj citata za monografsko delo u ovoj kategoriji u pojedinim naučnim oblastima ako je to u skladu sa svetski prihvaćenim standardima u tim oblastima.

Monografija međunarodnog značaja (M12) mora biti uskladjena sa svetskim tokovima nauke, što utvrđuje matični naučni odbor posebnom odlukom. Potrebno je da takva monografija sadrži najmanje sedam autocitata kategorije M20, odnosno, u slučaju društvenih i humanističkih nauka, kategorija ili M10 ili M20 ili M40 (za verodostojnost M40 je potrebna potvrda nadležnog matičnog naučnog odbora). Za tehničko-tehnološke i biotehničke nauke potrebna su tri citata kategorije M20.

Nadležni matični naučni odbori mogu da predlože drugačiji broj referenci za monografsko delo u ovoj kategoriji u pojedinim naučnim oblastima, ako je to u skladu sa svetski prihvaćenim standardima u tim oblastima.

## **Monografije nacionalnog značaja (M41 i M42)**

Monografije namenjene prvenstveno domaćoj naučnoj publici spadaju u kategorije monografija nacionalnog značaja (M40). Izuzetno se pojedine monografije sa nacionalnom tematikom mogu uvrstiti u kategoriju međunarodnih monografija (videti u poglavlju "Monografije međunarodnog značaja").

Među monografijama nacionalnog značaja izdvaja se kategorija istaknute monografije nacionalnog značaja (M41), koje predlažu nadležni matični naučni odbori. Istaknutom se monografija nacionalnog značaja proglašava pre svega na osnovu značajnog naučnog doprinosa, a dodatni kriterijum vrednovanja može biti njena pristupačnost naučnoj javnosti izvan zemlje, tj. jezik na kojem je objavljena (videti napomenu o jeziku publikacija). Potrebno je da takva monografija sadrži najmanje sedam autocitata u publikacijama kategorije M20 ili M50 (odnosno, u slučaju društvenih i humanističkih nauka, kategorija M10 ili M20 ili M40 ili M50). Matični naučni odbori mogu da predlože drukčiji broj citata u pojedinim naučnim oblastima ako je to u skladu sa svetski prihvaćenim standardima u tim oblastima.

Monografija nacionalnog značaja (M42) mora predstavljati doprinos nauci. Potrebno je da takva monografija sadrži najmanje pet bibliografskih referenci (uključujući i autocitate) kategorije M20 ili M50 (u slučaju društvenih i humanističkih nauka, kategorija M10 ili M20 ili M40 ili M50).

## **Monografska studija**

Monografska studija je naučna publikacija objavljena samostalno ili u sklopu neke druge naučne publikacije i predstavlja doprinos nauci. Ona mora imati najmanje dve recenzije čiji autori nisu iz iste naučne institucije.

Potrebno je da takva publikacija ima najmanje 40 strana (jedna strana = 1.800 slovnih znakova), da sadrži najmanje četiri autocitata po autoru kategorije M20 ili M50 (odnosno, u slučaju društvenih i humanističkih nauka,

kategorija M10 ili M20 ili M40 ili M50). Ako ima više autora, ne može imati manje od 40 stranica po autoru (jedna strana = 1.800 slovnih znakova).

### **Monografska bibliografska publikacija**

Monografska bibliografska publikacija je naučno delo koje ima minimalno 120 stranica (jedna strana = 1.800 slovnih znakova). Po pravilu to je naučna građa, koja može da bude zasnovana na tematskim bibliografijama i sl.

### **Tematski zbornici**

Tematski zbornik je kolektivna naučna publikacija koja na obuhvatan i sistematski način proučava određenu oblast naučne problematike i koju izdaje naučna ustanova, naučno, udruženje iz oblasti kulture ili eminentni izdavač. Tematski zbornik sadrži stručno recenzirane originalne naučne radove, uključujući konačne tekstove referata saopštenih na tematskim naučnim skupovima. I periodične publikacije mogu imati karakter tematskih zbornika, ako su posvećene odgovarajućoj temi u celini ili putem separata.

Tematski zbornik vodećeg međunarodnog značaja je naučna publikacija sa međunarodnim učešćem eminentnih stručnjaka. Radovi u tematskim zbornicima iz ove kategorije moraju biti recenzirani prema pravilima recenzije međunarodno priznatih izdavačkih kuća, što utvrđuje nadležni matični naučni odbor.

Tematski zbornik međunarodnog značaja je naučna publikacija sa međunarodnim učešćem. Radovi u tematskim zbornicima iz ove kategorije moraju biti recenzirani od strane dva kompetentna recenzenta što utvrđuje nadležni matični naučni odbor.

Tematski zbornik vodećeg nacionalnog značaja je naučna publikacija sa reprezentativnim učešćem eminentnih domaćih stručnjaka. Urednik publikacije iz ove kategorije mora biti u jednom od naučnih zvanja.

Tematski zbornik nacionalnog značaja je naučna publikacija koja zadovoljava opšte uslove za tematski zbornik i koju izdaje naučna ustanova ili ustanova iz oblasti kulture. Puno autorstvo za rad u tematskom zborniku prihvata se ako ima do dva autora. Ako ima tri i više autora, rad se vrednuje prema pravilima za koautorske radove.

Kategorizaciju publikacija ove vrste vrše nadležni matični naučni odbori.

### **Poglavlja u monografijama i tematskim zbornicima (M13, M14, M44, M45)**

Poglavlja u monografijama i tematskim zbornicima vrednuju se u skladu sa vrednovanjem same publikacije:

Poglavlje u publikaciji M11 = M13

Poglavlje u publikaciji M12 = M14

Poglavlje u publikaciji M41 = M44

Poglavlje u publikaciji M42 = M45

Broj potrebnih samocitata u publikacijama navedenih kategorija jednak je broju citata za odgovarajuću monografiju podeljenom sa tri (i zaokruženom na manju cifru), ili se određuje posebnim odlukama nadležnog matičnog odbora, kako je to regulisano za odgovarajuće monografije.

Ako jedan autor ima više poglavlja u određenoj monografskoj publikaciji, zbir poena koji mu se dodele ne može biti veći od ukupnog broja poena za monografiju odgovarajuće kategorije.

Da bi bio vrednovan u ovoj kategoriji, autorski doprinos monografiji ili tematskom zborniku ne sme biti manji od jednog tabaka teksta (16 strana), (jedna strana = 1.800 slovnih znakova). Ako se radi o publikaciji renomiranog izdavača, izuzetno se može vrednovati i tekst manjeg obima, o čemu odluku donosi nadležni matični naučni odbor.

### **Časopisi**

U pogledu vrednovanja naučnoistraživačkih rezultata primenjivaće se odredbe ovog pravilnika i pravilnika kojim se uređuje kategorizacije i vrednovanja časopisa.

Prilikom vrednovanja kategorije naučnih radova u časopisu se uzimaju u obzir: originalni naučni rad, pregledni (revijski) članak, kratko saopštenje, naučna kritika, polemika i osvrti. Opis slučaja (Case report) svrstava se u kategoriju naučnog rada u zavisnosti od mišljenja matičnog naučnog odbora.

Vrednost naučnog rada određuje se na osnovu kategorije časopisa u kojem je rad objavljen. Normiranje broja koautorskih radova utvrđeno je u Prilogu 1.

Prilikom vrednovanja naučnih rezultata u obzir se uzimaju kategorije naučnih časopisa utvrđene u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje kategorizacija i rangiranje naučnih časopisa i to:

Kategorija naučnog časopisa	Naziv kategorije naučnog časopisa
M21a	Međunarodni časopis izuzetnih vrednosti
M21	Vrhunski međunarodni časopis
M22	Istaknuti međunarodni časopis
M23	Međunarodni časopis
M24	Nacionalni časopis međunarodnog značaja
M51	Vrhunski časopis nacionalnog značaja
M52	Istaknuti nacionalni časopis
M53	Nacionalni časopis
M54	Domaći naučni časopis koji se prvi put kategorizuje

Ako su radovi sa konferencija publikovani u časopisima kategorija M21, M22, M23, u okviru redovnih brojeva u godini publikovanja, a imaju jasne naznake, potvrdu urednika na primer, da su radovi recenzirani po svim pravilima koja važe za publikovanje u takvom časopisu, radovi se prihvataju u odgovarajućoj kategoriji. Ako se radi o specijalnim publikacijama časopisa, van redovnih brojeva u godini publikovanja, radovi u tim časopisima se vrednuju po kriterijumima za navedene kategorije ako matični naučni odbori utvrde da su u pitanju radovi sa ne manje od pet stranica i da je posle recenzije, po pravilima časopisa, publikovan samo deo radova sa konferencije.

### Zbornici naučnih skupova (M30, M60)

Međunarodnim naučnim skupom smatra se skup koji organizuje međunarodni naučni odbor, naučno udruženje ili naučna institucija, koji ima međunarodnu selekciju i recenziju priloženih radova i na kome se radovi saopštavaju i publikuju na jednom od svetskih jezika, ili jezika međunarodne naučne komunikacije u dатој области науке.

Uslov da skup dobije status međunarodnog naučnog skupa jeste da u naučnom odboru ima članove iz najmanje pet zemalja i najmanje deset učesnika iz inostranstva sa radovima. Ovaj kriterijum odnosi se kako na skupove u zemlji, tako i na skupove u inostranstvu. Status naučnog skupa određuje odgovarajući matični odbor, na osnovu kompetencija i reprezentativnosti inostranih članova naučnog odbora skupa i učesnika na skupu. U slučaju nacionalnih disciplina, zavisno od njihove zastupljenosti u inostranstvu, pri kategorizaciji skupa matični naučni odbori mogu odrediti i primeniti drugačije kriterijume.

Nacionalnim naučnim skupom smatra se skup koji organizuje nacionalni naučni komitet, naučno udruženje ili naučna institucija. Organizacioni i programski odbor skupa mора u svom sastavu imati eminentne stručnjake /istraživače iz naučne oblasti kojoj je skup posvećen.

Broj učesnika naučnog skupa, odnosno na njemu podnetih saopštenja, ne može biti manji od deset.

Zbornik saopštenja sa naučnog skupa je publikacija koju izdaje organizator skupa samostalno ili u saradnji sa nekim izdavačem ili časopisom, a u kojoj se objavljuju prilozi saopšteni na skupu, u celini (zbornici saopštenja) ili sažeti, odnosno u izvodu (zbornici rezimea, apstrakta).

Pri procenjivanju da li je prilog objavljen u celini ili u izvodu, osim karaktera publikacije naznačenog na njenoj naslovnoj strani (zbornik radova naučnog skupa, engl. Proceedings, ili zbornik rezimea naučnog skupa, engl. Abstracts), uzima se u obzir i obim priloga. Svi prilozi kraći od tri autorske strane biće vrednovani kao radovi u izvodu bez obzira na karakter publikacije.

Autorstvo, odnosno koautorstvo određuje se na isti način kao za radove u časopisima.

Predavanje po pozivu se priznaje samo jednom autoru (ako to nije nedvosmisleno drugačije formulisano u samom pozivu).

Kategorizaciju ove vrste publikacija vrše nadležni matični naučni odbori, kojima se na uvid podnose fotokopije rada, naslovne strane i sadržaja zbornika.

### **Tehničko rešenje**

Suština tehničkog rešenja jeste primena nauke u svrhu razvoja tehničko-tehnoloških osnova i jačanja konkurentnosti industrijskog i privrednog sistema Republike Srbije.

Tehnička rešenja treba da obuhvate i rešenja koja u javnom privrednom i privatnom sektoru pomažu da unaprede i efikasnije upravljaju održivim razvojem - prirodnim resursima, prirodnim i kulturnim vrednostima, socijalnim i ekonomskim razvojem i uređenjem teritorije u cilju obezbeđenja povoljnih uslova za razvoj privrede i primenu drugih tehničkih rešenja.

Tehničko rešenje jeste inovacija u obliku novog ili bitno poboljšanog rešenja:

- 1) proizvoda;
- 2) tehničko-tehnološkog procesa;
- 3) organizacionog i/ili poslovnog modela (kao i prostornih i urbanističkih planova i projekata iz oblasti saobraćaja, građevinarstva, arhitekture);
- 4) genotipa (rasa, soj i linija) i genetske probe i markeri, materijala;
- 5) metoda koje su atestirane i sertifikovane.

Tehničko rešenje je ono inovativno rešenje koje je nastalo je u okviru naučnoistraživačkog procesa opisanog u okviru odgovarajuće studije, koja ima vrednost iskazanu kroz komercijalni potencijal, koji je vrednovan ili se može vrednovati na nacionalnom ili međunarodnom nivou.

Tehničko rešenje je ono inovativno rešenje koje poseduje kompletност i primenljivost u nacionalnim ili međunarodnim razmerama.

Tehnička rešenja priznaju se isključivo uz dokaz o korišćenju (ugovor o prodaji i akt nadležnog organa o prihvatanju prostornog ili urbanističkog plana) ili primenljivosti (rad u kome se opisuje tehničko rešenje). Izuzetno, za tehnička softverska i hardverska rešenja koja zadovoljavaju kriterijume otvorenog izvora, umesto ugovora o prodaji, kao dokaz se može prihvatiti opis tehničkog rešenja u časopisu adekvatne kategorije (M21 za M81, M22 za M82, M22 za M83, M23 za M84), u obimu koji ne sme biti manji od jedne sekcije (poglavlja) u tom radu.

Svaki matični naučni odbor posebno definiše tipove i način na koji se dokazuje korišćenje i primenljivost pojedinih oblika tehničkog rešenja u zavisnosti od specifičnosti oblasti.

Postoji pet kategorija tehničkih rešenja:

- 1) Novo tehničko rešenje (metoda) primenjeno na međunarodnom nivou (M81);
- 2) Novo tehničko rešenje primenjeno na nacionalnom nivou (M82);

- 3) Bitno poboljšano tehničko rešenje na međunarodnom nivou (M83);
- 4) Bitno poboljšano tehničko rešenje na nacionalnom nivou (M84);
- 5) Novo tehničko rešenje u fazi realizacije (M85).

Prijava tehničkog rešenja sadrži:

- 1) ime i prezime autora rešenja;
- 2) naziv tehničkog rešenja;
- 3) ključne reči;
- 4) za koga je rešenje rađeno (pravno lice ili grana privrede);
- 5) godinu kada je rešenje kompletirano;
- 6) godinu kada je počelo da se primenjuje i od koga;
- 7) oblast i naučnu disciplinu na koju se tehničko rešenje odnosi;
- 8) problem koji se tehničkim rešenjem rešava;
- 9) stanje rešenosti tog problema u svetu;
- 10) opis tehničkog rešenja;
- 11) tehničku dokumentaciju (osim za genske probe gde je potrebno dostaviti dokaze da je proba registrovana na sajtu NCBI, validan dokaz o primeni tehničkog rešenja (potvrda ustanove/kompanije koja ga koristi i dr.) listu ranije prihvaćenih tehničkih rešenja za svakog od autora pojedinačno.

Autori tehničkog rešenja podnose prijavu preko naučnog ili nastavno-naučnog veća registrovane naučnoistraživačke organizacije (NIO) nadležnom matičnom naučnom odboru.

Na osnovu prijave tehničkog rešenja matični naučni odbor određuje dva recenzenta iz redova eksperata odgovarajuće oblasti kojoj pripada tehničko rešenje.

Recenzent mora biti ekspert u oblasti kojoj pripada tehničko rešenje, mora biti van institucije u kojoj su autori zaposleni, i ne sme biti u bilo kom drugom vidu sukoba interesa sa autorima tehničkog rešenja ili njihovom institucijom.

Pri oceni tehničkog rešenja nadležni matični naučni odbor može uzeti u obzir i mišljenja svojih eksperata koje imenuje iz svog sastava. U slučaju potrebe matični naučni odbor može da zakaže javnu odbranu predloženog tehničkog rešenja.

Tehnička rešenja mogu se dostavljati nadležnom matičnom naučnom odboru u postupku ocene izveštaja o radu naučnoistraživačkih organizacija i prilikom pokretanja postupka za izbor/reizbor u naučna zvanja odnosno pokretanja postupka za davanje mišljenja za izbor/reizbor u naučna zvanja.

Izvodi tehničkih rešenja će biti bibliometrijski obrađeni.

**Kriterijumi za ispunjenost uslova za kategorije tehničkih rešenja u oblasti biotehnologije, poljoprivrede i hrane, elektronike, telekomunikacija, informacionih tehnologija, energetike, rudarstva, energetske efikasnosti nove tehnologije i materijali, mašinstva, ekologije, voda, vazduha i zemljišta**

Tehničko rešenje u kategoriji M81 - Novo tehničko rešenje primenjeno na međunarodnom nivou ako ispunjava uslov da se koristi u bar jednoj instituciji, pogonu, proizvodnoj liniji ili laboratoriji, ili je primenjeno na određenom objektu. Obavezani dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno, međunarodni ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili licence sa ključnim elementima ugovora. Ako je reč o konzorcijalnom ili poverljivom ugovoru, izvod iz non-disclosure agreementa.

Tehničko rešenje u kategoriji M82 - Novo tehničko rešenje primenjeno u Republici Srbiji ako ispunjava uslov da se koristi u bar jednoj instituciji, pogonu proizvodnoj liniji i laboratoriji, ili je primenjeno na određenom objektu.

Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili licenci sa ključnim elementima ugovora. Ako je reč o konzorcijalnom i/ili poverljivom ugovoru, izvod iz non-disclosure agreementa.

Tehničko rešenje u kategoriji M83 - Bitno poboljšano tehničko rešenje na međunarodnom nivou ako se koristi u bar jednoj instituciji/pogonu, proizvodnoj liniji i laboratoriji, ili je primenjeno na određenom objektu. Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno, ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili licenci sa ključnim elementima ugovora, ako je reč o konzorcijalnom i/ili poverljivom ugovoru.

U ovu kategoriju, a na osnovu analize i potvrde odgovarajućeg matičnog naučnog odbora, može da se uvrsti novi metod, koji je razrađen i validovan u inostranim laboratorijama u skladu sa adekvatnim standardima atestiranih od strane ovlašćenih inostranih institucija. Autori nove metode treba da pruže dokaz da su uspešno učestvovali na međunarodno priznatom testu provere sposobnosti, Proficiency test ako ne postoji verifikacija na nacionalnom nivou.

Tehničko rešenje u kategoriji M84 - Bitno poboljšano tehničko rešenje, metod primjenjen u Republici Srbiji ako se koristi u bar jednoj instituciji, pogonu, proizvodnoj liniji ili laboratoriji. Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili licenci sa ključnim elementima ugovora, ako je reč o konzorcijalnom i/ili poverljivom ugovoru.

U ovu kategoriju, a na osnovu analize i potvrde odgovarajućeg matičnog naučnog odbora, može da se uvrsti bitno poboljšan metod, koji se koristi izvan predviđenog područja primene, proširen ili modifikovan metod ili poboljšan metod proizvođača opreme. Bitno poboljšana metoda treba da bude verifikovana u nacionalnim institucijama u skladu sa adekvatnim standardima što utvrđuje nadležni matični naučni odbor.

Tehničko rešenje u kategoriji M85 - novo tehničko rešenje u fazi realizacije, testirano u ovlašćenoj instituciji, pogonu, proizvodnoj liniji ili laboratoriji, ili je testirano na određenom objektu. Obavezan dokaz: protokol o testiranju potpisani od strane korisnika.

Za genske probe potreban je dokaz da se proba koristi za detekciju, identifikaciju navedenog svojstva čelijskih organizama.

### **Kriterijumi za ispunjenost uslova za kategorije tehničkih rešenja u oblasti saobraćaja, urbanizma i građevinarstva**

Tehničko rešenje u kategoriji M81 - Novo tehničko rešenje primenjeno na međunarodnom nivou ako ispunjava uslov da se koristi u bar jednoj instituciji.

Ono predstavlja novo prihvaćeno rešenje na međunarodnom nivou u oblasti saobraćaja, građevinarstva, arhitekture, prostornog i urbanističkog razvoja. Ovo podrazumeva i rukovođenje i učešće u sintezi svih prostornih i urbanističkih planova. Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno međunarodni ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili licence sa ključnim elementima ugovora ili akt nadležnog nivoa upravljanja o prihvatanju prostornog ili urbanističkog plana.

Tehničko rešenje u kategoriji M82 - Novo tehničko rešenje primenjeno u Republici Srbiji ako ispunjava uslov da se koristi u bar jednoj instituciji. Ono predstavlja novo prihvaćeno rešenje u oblasti saobraćaja, građevinarstva, arhitekture, prostornog i urbanističkog razvoja u Republici Srbiji. Ovo podrazumeva i rukovođenje i učešće u sintezi Prostornog plana Republike Srbije, regionalnog prostornog plana i prostornog plana područja posebne namene. Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili licenci sa ključnim elementima ugovora ili akt nadležnog nivoa upravljanja o prihvatanju prostornog plana.

Tehničko rešenje u kategoriji M83 - Bitno poboljšano tehničko rešenje na međunarodnom nivou ako se koristi u bar jednoj instituciji. Predstavlja inovirano prihvaćeno rešenje na međunarodnom nivou u oblasti saobraćaja, građevinarstva, arhitekture, prostornog i urbanističkog razvoja. Ovo podrazumeva i rukovođenje i učešće u sintezi

svih prostornih i urbanističkih planova i projekata. Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili akt nadležnog nivoa upravljanja o prihvatanju prostornog ili urbanističkog plana ili projekta.

Tehničko rešenje u kategoriji M84 - Bitno poboljšano tehničko rešenje, metod primjenjen u Republici Srbiji ako se koristi u bar jednoj instituciji. Predstavlja inovirano prihvaćeno rešenje u oblasti saobraćaja, građevinarstva, arhitekture, prostornog i urbanističkog razvoja u Republici Srbiji. Podrazumeva i rukovođenje i učešće u sintezi inoviranog Prostornog plana Republike Srbije, regionalnog prostornog plana i prostornog plana područja posebne namene. Obavezan dokaz: dokaz o prodaji, izuzetno ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili akt nadležnog organa o prihvatanju prostornog ili urbanističkog plana ili projekta.

Tehničko rešenje u kategoriji M85 - Novo tehničko rešenje u fazi realizacije, testirano u ovlašćenoj instituciji - Predstavlja novo prihvaćeno rešenje u oblasti saobraćaja, građevinarstva, arhitekture, prostornog i urbanističkog razvoja u Republici Srbiji. Podrazumeva i učešće u izradi Prostornog plana Republike Srbije, regionalnog prostornog plana i prostornog plana područja posebne namene, urbanističkih planova i projekata ili kritičku evaluaciju primenjenih tehničkih rešenja na održivi prostorni razvoj ili bazu prostornih podataka prikazanih detaljno kao deo naučnih projekata. Obavezan dokaz: ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji ili akt nadležnog organa o prihvatanju prostornog ili urbanističkog plana ili projekta ili dokaz da je publikованo kao interna publikacija ili prikazano na Internetu.

### **Patenti, drugi oblici intelektualne svojine i rezultata**

Patent je pravo priznato za pronalazak koji nudi novo rešenje nekog tehničkog problema, a obično se odnosi na određeni proizvod, postupak ili primenu.

Patent se stiče priznavanjem prava od strane ovlašćenog organa državne uprave koji je nadležan za poslove intelektualne svojine Republike Srbije (Zavoda za intelektualnu svojinu u Republici Srbiji).

Kategorije patenata u smislu ovog pravilnika su:

- 1) M91 Registrovan patent na međunarodnom nivou;
- 2) M92 Registrovan patent na nacionalnom nivou;
- 3) M93 Objavljen patent na međunarodnom nivou;
- 4) M94 Objavljen patent na nacionalnom nivou;
- 5) M86 Prijavljen patent na međunarodnom nivou;
- 6) M87 Prijavljen patent na nacionalnom nivou.

Kategorije su složene po opadajućoj vrednosti bodova.

Sorta je grupa jedinki unutar biljne vrste koja se odlikuje određenim osobinama koje je razlikuju od drugih grupa biljaka iste vrste.

Za kategoriju M95 realizovana, sorta, rasa ili soj na međunarodnom nivou neophodan je ugovor o korišćenju u drugim zemljama (ugovor o zastupanju i naplati licencnih prava, ili o direktnoj naplati licencnih prava ili druga vrsta dokaza o komercijalnom korišćenju).

Za kategoriju M96 realizovana, sorta, rasa ili soj, na nacionalnom nivou neophodan je ugovor o načinu komercijalnog korišćenja u zemlji (ugovor o komercijalnom korišćenju bar sa jednim korisnikom, ili drugi dokazi o komercijalnom korišćenju).

Za kategoriju M97 priznata sorta, rasa ili soj na međunarodnom nivou neophodan je dokaz da su sorta, rasa ili soj priznati ili/i zaštićeni na međunarodnom nivou od nadležne ovlašćene organizacije uz odgovarajuće rešenje ili dokaz da su upisani u registar nadležne ovlašćene institucije.

Za kategoriju M98 priznata sorta, rasa ili soj na nacionalnom nivou neophodno je da su priznata sorta, rasa ili soj upisani u Registar kod nadležnog ministarstva.

Za kategoriju M99 autorska izložba sa katalogom uz naučnu recenziju potrebno je: kao dokaz podneti katalog izložbe.

Bodovi za kategorije M80 i M90 nisu kumulativni za jedno isto tehničko rešenje (M80), odnosno patent (M90) i priznaje se najviša kategorija za dato tehničko rešenje, odnosno patent u momentu vrednovanja.

Za koautorstvo na tehničkim rešenjima i patentima se primenjuje pravilo kao za koautorstvo na publikovanim eksperimentalnim radovima.

Tehnička rešenja i patenti u okviru prirodnih nauka i medicine se takođe vrednuju po kriterijumima koji su navedeni, posebnim odlukama nadležnih matičnih odbora.

Kriterijumi za ispunjenost uslova u oblastima arhitekture, prostornog planiranja i urbanizma kao i u nekim drugim oblastima (na primer, istorije, arheologije, geo-nauka, muzikologije, i dr.) gde su primereni tim oblastima su:

Oblasti arhitekture, prostornog planiranja i urbanizma uključuju se u humanističke nauke u širem smislu.

Izvedena dela, nagrade, studije, izložbe, žiriranja i kustoski rad od međunarodnog značaja (od M101 do M107):

#### M101 - Izvedeno (autorsko) delo

Realizovan arhitektonski, saobraćajni, građevinski objekat ili javni prostor koji je objavljen ili publikovan u međunarodnom časopisu ili međunarodnoj monografiji sa kritičkim osvrtom nezavisnog autora ili nagrađen na međunarodnoj izložbi, salonu ili konkursu za najbolje realizovani delo.

#### M102 - Nagrada na konkursu

Nagrada na međunarodnom konkursu koji je raspisan u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje sprovođenje i realizacija konkursa iz oblasti arhitektonskog i urbanističkog stvaralaštva (ako je konkurs raspisan u Republici Srbiji) ili u skladu sa važećim propisom u državi u kojoj je konkurs raspisan ili u skladu sa pravilnikom međunarodnih organizacija za oblast arhitekture, urbanizma i dizajna.

Priznanja se mogu prihvati na osnovu posebne odluke matičnog naučnog odbora ako se dodeljuju kada žiri posebno izdvoji neki rad. U ovu kategoriju ne spadaju otkupi.

#### M103 - Studija, ekspertiza

Studija, ekspertiza zasnovana na naučnoistraživačkoj metodologiji i urađena za pojedine oblasti u okviru međunarodnih prostornih planova pojedinih država, regionalne prostorne planove i prostorne planove područja posebne namene.

#### M104 - Nagrada na izložbi

Nagrada na međunarodnoj izložbi iz oblasti arhitekture, urbanizma i dizajna sa višejezičnim katalogom.

#### M105 - Učešće na izložbi

Učešće na međunarodnoj izložbi iz oblasti arhitekture, urbanizma i dizajna sa višejezičnim katalogom sa recenzijom.

#### M106 - Učešće u radu žirija konkursa

Učešće u radu žirija međunarodnog konkursa, koji je raspisan u skladu sa propisom kojim se uređuje sprovođenje i realizacija konkursa iz oblasti arhitektonskog i urbanističkog stvaralaštva (ako je konkurs raspisan u Republici Srbiji) ili u skladu sa važećim propisom u državi u kojoj je konkurs raspisan ili u skladu sa pravilnikom međunarodnih organizacija za oblast arhitekture, urbanizma i dizajna.

#### M107 - Kustoski rad

Kustoski rad na međunarodnoj izložbi iz oblasti arhitekture, urbanizma i dizajna sa višejezičnim katalogom sa recenzijom.

Izvedena dela, nagrade, studije, izložbe od nacionalnog značaja (od M108 do M112):

**M108 - Izvedeno (autorsko) delo**

Realizovan arhitektonski objekat, enterijer ili javni prostor koji je objavljen ili publikovan u vodećem nacionalnom časopisu ili monografiji sa kritičkim osvrtom nezavisnog autora.

**M109 - Nagrada na konkursu**

Nagrada na republičkom konkursu koji je raspisan u skladu sa propisom kojim se uređuje sprovođenje i realizacija konkursa iz oblasti arhitektonskog i urbanističkog stvaralaštva u Republici Srbiji za oblast arhitekture, urbanizma i dizajna. U ovu kategoriju ne spadaju otkupi i priznanja.

**M110 - Studija ekspertiza**

Studija, ekspertiza zasnovana na naučnoistraživačkoj metodologiji i urađena za pojedine oblasti u okviru prostornih planova Republike Srbije ili autonomne pokrajine, regionalne prostorne planove i prostorne planove područja posebne namene, koji su prihvaćeni u Republici Srbiji - urbanistički planovi za zaštićena područja, kao i rad na sintezi i rukovođenju izradom tih planova.

**M111 - Nagrada - priznanja na izložbi u Republici Srbiji**

Nagrada na izložbi u Republici Srbiji iz oblasti arhitekture, urbanizma i dizajna sa katalogom sa recenzijom.

**M112 - Učešće na izložbi**

Učešće na izložbi iz oblasti arhitekture, urbanizma i dizajna sa katalogom sa recenzijom.

**Ostale publikacije i rezultati od značaja za nauku**

**Standardizacija metodologije naučnih istraživanja**

U ovu vrstu naučnih rezultata spadaju testovi, upitnici, ankete i slično, ako predstavljaju metodološku inovaciju.

Naučno-leksikografske i enciklopedijske publikacije:

- 1) Naučno-leksikografska i enciklopedijska publikacija predstavlja naučni rezultat ako, i u meri u kojoj, pored stručne komponente, pruža originalan naučno-istraživački doprinos. To se prvenstveno odnosi na rezultate projekata iz ove kategorije koji su finansirani od strane Ministarstva i Fonda za nauku Republike Srbije. Kao naučni rezultat ne vrednuju se publikacije i prilozi u njima kompilativnog, popularizatorskog i komercijalnog karaktera, koje imaju isključivo kulturno-prosvetni značaj. Kategorizaciju publikacija ove vrste predlaže nadležni matični naučni odbor.
- 2) Naučno-leksikografska ili enciklopedijska publikacija izuzetnog međunarodnog značaja jeste rečnik ili enciklopedija koja pruža izuzetan naučni doprinos i svrstava se u vodeće publikacije te vrste u svojoj oblasti u svetu.
- 3) Naučno-leksikografska ili enciklopedijska publikacija međunarodnog značaja jeste rečnik ili enciklopedija koja pruža znatan naučni doprinos na međunarodnom planu.
- 4) Naučno-leksikografska ili enciklopedijska publikacija izuzetnog nacionalnog značaja jeste rečnik ili enciklopedija koja pruža izuzetan naučni doprinos na nacionalnom planu.
- 5) Naučno-leksikografska ili enciklopedijska publikacija nacionalnog značaja jeste rečnik ili enciklopedija koja pruža znatan naučni doprinos na nacionalnom planu.
- 6) Naučno-leksikografski tekst vrednuje se srazmerno svom obimu i u skladu sa kategorijom publikacije. Naučno-leksikografska jedinica iznosi najmanje jedan autorski tabak, zavisno od karaktera publikacije, što procenjuje nadležni matični naučni odbor a prihvata Ministarstvo.

7) Naučno-enciklopedijska jedinica jeste odrednica ili segment od više odrednica jednog autora u naučnoj enciklopedijskoj publikaciji i vrednuje se u skladu sa karakterom i rangom te publikacije prema proceni matičnog naučnog odbora koju prihvata Ministarstvo.

### **Naučne kartografske publikacije**

Kartografska publikacija predstavlja naučni rezultat ako su u njoj prikazani rezultati naučnih (lingvogeografskih, istorijsko-geografskih i drugih) istraživanja. Kategorizaciju ove vrste publikacija vrši nadležni matični naučni odbor, a prihvata ministarstvo.

Kartografska publikacija međunarodnog značaja prikazuje rezultate naučnih istraživanja na prostoru i u kontekstu širem od nacionalnog.

Kartografska publikacija nacionalnog značaja prikazuje rezultate naučnih istraživanja u nacionalnim okvirima.

Puno autorstvo za izradu karte u publikaciji date kategorije prihvata se ako karta nema više od dva autora. Ako karta ima četiri i više autora, vrednuje se prema pravilima za koautorske radove.

Posebnom odlukom nadležnog matičnog naučnog odbora se kartografske publikacije mogu se vrednovati u kategorijama M13, M14, M43 i M44 ako ispunjavaju kriterijume primerene oblastima geografije.

### **Prevod naučne publikacije i izvora**

Naučnim doprinosom u oblasti prevodilaštva smatra se stručni prevod sa starih jezika snabdeven naučnom aparaturom (uvodna studija, tekstološke napomene, komentari). Kategorizaciju ove vrste publikacija vrši nadležni matični naučni odbori a prihvata Ministarstvo.

### **Bibliografske publikacije**

Bibliografska publikacija vrednuje se kao naučni doprinos ako je stručno urađena i osetno olakšava pristup naučnoj građi ili sekundarnoj naučnoj literaturi.

Monografska bibliografska publikacija je bibliografija data u vidu i obimu zasebne knjige.

Bibliografski prilog je bibliografija objavljena u vidu članka u časopisu ili poglavlja u knjizi.

Puno autorstvo za izradu bibliografske publikacije date kategorije prihvata se ako ona nema više od dva autora. Ako ima četiri i više autora vrednuje se prema pravilima za koautorske radove.

Kategorizaciju ove vrste publikacija vrši nadležni matični naučni odbori a prihvata Ministarstvo.

### **Kritička izdanja naučne građe**

Kritička izdanja naučne građe su publikacije koje u skladu sa metodološkim zahtevima date discipline iznose pred naučnu javnost dotad nepoznatu ili nedovoljno pristupačnu izvornu građu za naučna istraživanja.

Monografsko izdanje građe je naučna publikacija u vidu i obimu zasebne knjige koja sadrži kritički izdatu i komentarisanu građu, uz odgovarajući studiozan, a ne prigodan predgovor ili pogovor.

Građa u naučnoj publikaciji ima oblik članka u časopisu ili priloga u monografiji, sa odgovarajućim naučnim aparatom.

Puno autorstvo za izradu kritičkog izdanja naučne građe prihvata se ako nema više od tri autora. Ako ima više od četiri autora, izdanje se vrednuje po pravilima za koautorske radove.

Kategorizaciju ove vrste publikacija vrši nadležni matični naučni odbor a prihvata Ministarstvo.

### **Uređivanje publikacija**

Kao naučni rezultat vrednuju se sledeće vrste uređivačkog rada:

- 1) uređivanje naučnih monografija;
- 2) uređivanje tematskih zbornika;

- 3) uređivanje naučne leksikografske publikacije;
- 4) uređivanje naučnog časopisa;
- 5) učešće u uređivačkim odborima časopisa sa ISI lista.

Uređivački rad vrednuje se u zavisnosti od vrste i kategorije publikacije, u slučaju naučnog časopisa po godištima.

Puno autorstvo za uređivački rad prihvata se ako nema više od tri urednika. Kategorizaciju ove vrste publikacija vrši nadležni matični naučni odbor a prihvata ministarstvo.

## Kreiranje i analiza javnih politika

### Dokumenti javnih politika

Dokument javne politike je dokument kojim se usvaja određena javna politika; analizira neki javno-politički problem; razmatraju raspoložive opcije; vrše procene (evaluacije) verovatnih posledica javnih politika i predlažu rešenja.

Dokument javne politike nije onaj dokument koji nije u funkciji ostvarivanja, razvoja i upravljanja javnom politikom. Dokumenti koji su pretežno zasnovani na analizi istorijskih događaja, prevaziđenih ili operativno neprimenljivih komparativnih javnih politika takođe se ne smatraju dokumentima javne politike. Učešće u pripremi dokumenata javnih politika potvrđuje matični naučni odbor na osnovu dokaza koji potvrđuju da je dokument javne politike usvojen ili primenjen od strane nadležnog organa.

Tipovi dokumenata javne politike:

#### 1. Strategija.

Strategija je planski dokument kojim se utvrđuju javne politike u određenoj oblasti, u kojoj je potrebno preduzimati širok spektar aktivnosti, u dužem vremenskom periodu, radi postizanja dugoročnih ciljeva sektorske politike. Strategija po teritorijalnom delovanju može biti supra-nacionalna, nacionalna, regionalna ili lokalna.

Analiza efekta (AE) sprovodi se u skladu sa uredbom kojom se uređuje metodologija za upravljanje javnim politikama, analiza efekata i sadržaj pojedinačnih dokumenata javnih politika. Ovo se pre svega odnosi na definiciju pojma AE, vrstu, obim i korake u sprovođenju AE.

#### 2. Studija javne politike.

Studija javne politike predstavlja predlog za javnu politiku. U studiji se detaljno istražuje određeni javno-politički problem ili pitanje, sa ciljem da se formulišu određene preporuke. Studije obično uključuju i primarna istraživanja.

#### 3. Analiza javne politike.

Analiza javne politike je predlog za javnu politiku namenjen donosiocima odluka, koji im pomaže da formulišu javnu politiku i da je sprovedu u praksi. Analiza retko sadrži primarna istraživanja, ali se nužno oslanja na studije javne politike.

#### 4. Analiza uticaja efekata.

Analiza uticaja može biti kvalitativna ili kvantitativna. Analiza efekata može se sprovesti u procesu kreiranja javne politike sa ciljem da se proceni budući efekat neke politike koja se donosi (ex ante); odnosno za već usvojenu politiku pri čemu se vrši vrednovanje postignutih ciljeva i rezultata, efektivnosti i efikasnosti sprovedenih mera javne politike (ex post).

Neophodno je da sadrži studiju izvodljivosti primene određene politike, ne samo u smislu ekonomске ili strateške komponente, već i političke održivosti. Takođe je neophodno opisati troškove i koristi od primene određene praktične politike.

Kod dokumenata ove vrste koji se izrađuju za pitanja vezana za ekonomske politike, veoma je bitno da postoji jasno utvrđena kauzalnost događaja koji nastaju kao rezultat primene određenih praktičnih politika, što se postiže primenom teorijskih, eksperimentalnih i empirijskih naučnih metoda.

### **Doktorske disertacije**

Doktorska disertacija predstavlja odbranjen doktorski rad na akreditovanom univerzitetu u zemlji, ili ekvivalentan završni rad priznat na akreditovanom univerzitetu u zemlji.

### **Ostale odredbe**

Svaki naučnoistraživački rezultat može da se vrednuje samo jedanput.

Matični naučni odbori mogu dati predlog promene kriterijuma iz Priloga 1. i 2. u delu u kome su im za to date mogućnosti ovim pravilnikom. Ako Ministarstvo prihvati predlog matičnog naučnog odbora, odluka Ministarstva o prihvatanju predloga će biti dostupna naučnoj javnosti.

### **Prilog 3**

## **VRSTA I KVANTIFIKACIJA INDIVIDUALNIH NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIH REZULTATA**

Vrsta i kvantifikacija individualnih naučno-istraživačkih rezultata

### **Prilog 4**

## **MINIMALNI KVANTITATIVNI ZAHTEVI ZA STICANJE POJEDINAČNIH NAUČNIH ZVANJA, ODNOSNO ZA REIZBOR U NAUČNO ZVANJE**

Minimalni kvantitativni zahtevi za sticanje pojedinačnih naučnih zvanja, odnosno za reizbor u naučno zvanje

### **Prilog 5**

## **REZIME IZVEŠTAJA O KANDIDATU ZA STICANJE NAUČNOG ZVANJA**

Rezime izveštaja o kandidatu za sticanje naučnog zvanja

© Cekos In, Beograd, [www.cekos.rs](http://www.cekos.rs)